

لابراتوار سخت افزار رایانه خبر

بافر بیشتر، راندمان بهتر

هومن سیاری
Sayyari@ComputerNews.ir

سالیان دراز است که هارد های با ظرفیت بیشتر ساخته می شوند و در ابتدا کاربران می گویند که این همه ظرفیت به چه درد می خورد؟ و بعد از مدت کوتاهی با کمبود فضای ذخیره سازی مواجه می شوند! البته ابعاد یک هارددیسک نقش تعیین کننده ای در حداکثر ظرفیت آن می تواند داشته باشد که جدول ۱ به خوبی این مطلب را نشان می دهد.

جدول ۱: رابطه نسبی بین ابعاد هارددیسک و حداکثر ظرفیت آن

Form factor	Width	Largest Capacity	Platters (Max)
3.5"	102 mm	1.5 TB (2008)	5
2.5"	69.9 mm	500 GB (2008)	3
1.8" (CE-ATA/ZIF)	54 mm	240 GB (2008)	3
1.3"	43 mm	40 GB (2007)	1
1" (CFII/ZIF/IDE-Flex)	42 mm	20 GB (2006)	1
0.85"	24 mm	8 GB (2004)	1

✓ سرعت چرخش

هر چه سرعت چرخش دیسکهای هارددیسک بیشتر باشد، آنها با سرعت بیشتری از زیر هدهای خواندن و نوشتن عبور می کنند و در نتیجه سرعت خواندن و نوشتن اطلاعات بالاتر می رود. بنابراین انتخاب هاردي با دور موتور بیشتر، همیشه باعث راندمان بالاتری خواهد شد. امروزه اکثر هاردها دارای سرعت چرخش ۷۲۰۰ دور در دقیقه می باشند. البته هارد های گران قیمت تری با سرعت های ۱۰۰۰۰، ۱۲۰۰۰ و ۱۵۰۰۰ دور در دقیقه هم وجود دارند که اغلب در سیستم های مورد استفاده در طراحی، انیمیشن، رندر، فایل سرورها و ... استفاده می شوند.

✓ بافر

بافر در هارددیسک به دو منظور استفاده می شود. زمانیکه پردازنده دستور خواندن اطلاعات را می دهد، هارد اطلاعات را جستجو کرده و پس از یافتن آنها، یک نسخه از آن را در بافر قرار میدهد تا چنانچه پردازنده دوباره همان

مقدمه

لابراتوار تست و بررسی ماهنامه رایانه خبر به عنوان دومین کار تحقیقاتی و آزمایشی (در شماره قبل کارت های گرافیکی سری GeForce 8800GT مورد تست گروهی قرار گرفتند)، تست هارددیسک هایی با ظرفیت و بافر متفاوت را انجام داد تا بتواند تاثیر اندازه بافر را در افزایش راندمان هارددیسک نمایش دهد (البته در همین شماره سومین کار تحقیقاتی لابراتوار را در مورد مادربرد های مبتنی بر چیپ سیلیکون Intel P45 را مشاهده خواهید کرد).

چرا سرعت هارد دیسک مهم است؟

هارد دیسک از سال ۱۹۵۶ که توسط IBM ساخته شد، موفق به کسب مقام اول به عنوان کنترین بخش کامپیوتر گردید و سال هاست که به این مقام چسیبید و به نظر نمی آید که در آینده نزدیک خطی او را تهدید کند! هارد دیسک به عنوان یکی از مهمترین بخش های یک کامپیوتر، هنوز به صورت مکانیکی عمل می کند و در کنار سایر بخش های الکترونیکی مثل پردازنده، مادربرد، رم، گرافیک و ... ساز مخالف می زند و به شدت راندمان کلی کامپیوتر را کاهش می دهد لذا هر راهکاری که بتواند سرعت هارددیسک را افزایش دهد، قطعاً منجر به افزایش سرعت عملکرد کلی کامپیوتر خواهد شد. یکی از راه حل های همیشگی، استفاده از بافر می باشد.

همواره این طور گفته می شود که بافر بزرگتر باعث افزایش کارایی می شود، هر چند این عبارت تکراری را علاوه بر هارددیسک، در مورد خلی از سخت افزارهای دیگر هم شنیده ایم، مثلاً همواره ادعای می شود که پردازنده هایی با کش بزرگتر یا کارت های گرافیکی با حافظه Onboard بزرگتر (این حافظه در یک نگاه کلی نقش بافر را ایفا می کند) راندمان بالاتری دارند.

برای بررسی این ادعای لازم است که پارامترهای مهم در تعیین کارایی یک هارددیسک را به صورت کوتاه بیان کنیم تا نتایج تست ها ملموس تر باشند.

پارامترهای مهم در ارزیابی هارد دیسک

✓ ظرفیت

اولین چیزی که در مورد هارددیسک مورد توجه قرار می گیرد، ظرفیت آن است. همیشه هاردي با ظرفیت بالاتر بهتر است.

۷ زمان جستجو (Seek Time)

مدت زمانی است که به طور متوسط طول می‌کشد تا هد بر روی اطلاعات درخواستی قرار گیرد و آنها را بخواند و بر حسب میلی ثانیه بیان می‌شود. طبیعی است که هر چه این زمان کوتاهتر باشد، سرعت دسترسی به اطلاعات بالاتر می‌رود و در نتیجه راندمان کلی سیستم افزایش می‌یابد. البته این زمان به عوامل متعددی مثل سرعت دور موتور، الگوریتم مورد استفاده برای جستجوی اطلاعات، چگالی اطلاعات و ... بستگی دارد.

۸ چگالی داده‌ها (Areal Density)

حداکثر داده قابل ذخیره بر روی یک اینچ مربع از سطح دیسک را چگالی آن هارددیسک می‌نامند.

هر چه چگالی بیشتر باشد، سرعت خواندن و نوشتن بالاتر می‌رود. بدیهی است که در هاردهای با چگالی بالاتر، هد نیاز بر حركت کمتری برای خواندن و نوشتن اطلاعات دارد، چرا که اطلاعات به هم نزدیکترند و لذا سرعت بالاتر می‌رود. واحد چگالی گیگابیت بر اینچ است. بنابراین در شرایط یکسان، هاردي که چگالی بالاتری دارد، سرعت بیشتری هم دارد.

۹ میزان تولید گرما و صدا

یکی از پارامترهایی که معمولاً توسط کاربران عادی مورد توجه قرار نمی‌گیرد، میزان تولید صدا و گرما توسط هارددیسک است.

بدیهی است که هارددیسک هم مثل سایر قطعات مکانیکی در کامپیوتر (مثل فن‌ها و درایوهای نوری) ایجاد صدا می‌کند، پس اگر نمی‌خواهید که ارکستر این قطعات، مخصوصاً شبها موجب آزار شما شود، حتی با پارامتر میزان تولید صدای هارد توجه کنید. واحد اندازه‌گیری آن dBa می‌باشد. در مورد تولید حرارت هم واضح است که افزایش حرارت داخل کیس، موجب کاهش راندمان کلی سیستم و از جمله خود هارددیسک می‌گردد.

هارددیسک‌های منتخب برای تست

ما برای تست از ۳ هارددیسک شرکت Seagate با مشخصات زیر استفاده کردیم.

همانگونه که مشاهده می‌کنید، این ۳ هارددیسک به صورت کاملاً هدف دار انتخاب گردیده اند. ما یک روش جالب و در عین حال مقید را برای تست خود انتخاب کردیم! هارددیسک ۵۰۰ گیگابایت با بافر ۱۶ مگابایت را به عنوان هارددیسک مرجع انتخاب کردیم و دو هارددیسک می‌گردیم.

جدول ۳: مشخصات هارددیسک‌های مورد تست
(قیمت‌ها مربوط به اوایل مهرماه می‌باشد).

مشخصات	Seagate Barracuda 7200.11 500 GB Hard Drive	Seagate Barracuda 7200.10 500 GB Hard Drive	Seagate Barracuda 7200.10 320 GB Hard Drive
شماره مدل	ST3500320AS	ST3500630AS	ST3320620AS
اینترفیس	SATA 3.0Gb/s	SATA 3.0Gb/s	SATA 3.0Gb/s
مقدار بافر	32 MB	16 MB	16 MB
ظرفیت	500 GB	500 GB	320 GB
قیمت	۶۹ هزار تومان	۶۷ هزار تومان	۵۴ هزار تومان
وزن	۵۷۲ گرم	۳۲۵ گرم	۳۷۵ گرم
دور موتور	۷۲۰۰ دور در دقیقه	۷۲۰۰ دور در دقیقه	۷۲۰۰ دور در دقیقه
میانگین زمان تأخیر	4.16 ms	4.16 ms	4.16 ms
زمان خواندن (تصانیف)	<8.5 ms	<8.5 ms	<8.5 ms
زمان نوشتن (تصانیف)	<9.5 ms	<10.0 ms	<10.0 ms

اطلاعات را درخواست کرد، سریعاً تحویل دهد. البته لازم به ذکر است که این اطلاعات تا زمانی در بافر می‌ماند که حجم بافر پر نشود چرا که در غیر این صورت اطلاعات جدید بر روی قلیه‌ها نوشته می‌شوند.

کاربرد دیگر بافر، زمانی است که حجم زیادی از اطلاعات قرار است که نخیره شوند، در این صورت اطلاعات ابتدا به بافر منتقل می‌شوند و سپس هارد آنها را خوانده و با سرعت پایین ناشی از مکانیک بودن خود، آنها را به تدریج نخیره می‌کند. بنابراین به نظر میرسد که هر چه بافر بیشتر باشد، تاثیر بهتری بر راندمان سیستم (سرعت Read و Write) می‌گذارد و این همان چیزی است که در لابراتوار مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

شکل ۱: بافر هارددیسک

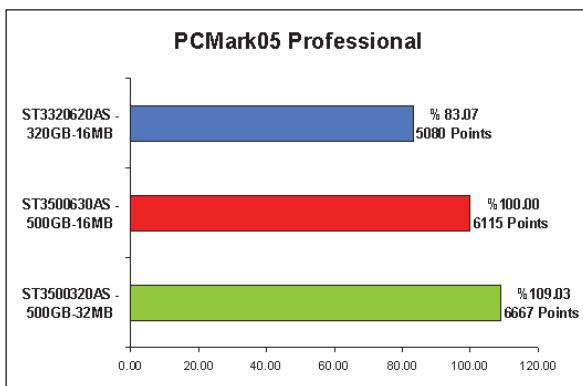
۱۰ اینترفیس

نوع رابط هارددیسک نقش مهمی در سرعت آن دارد. امروزه اکثر هاردها از رابط پر سرعت SATA2 با نرخ انتقال 3Gb/s استفاده می‌کنند. اینترفیس‌های قدیمی‌تر (1.5 Gb/s) SATA1 و PATA (1 Gb/s) می‌باشند. البته مطابق جدول ۲، اینترفیس‌های سریع‌تر از SATA2 هم وجود دارد، ولی به دلیل قیمت بالا فقط در سیستم‌های حرفه‌ای و یا سرورها استفاده می‌شوند.

جدول ۲: انواع اینترفیس هارددیسک

Name	Raw bandwidth (Mbit/s)	Transfer speed (MB/s)
SAS	3000	375
eSATA	3000	300
SATA 2	3000	300
SATA 1	1500	150
PATA 133	1064	133
FireWire 3200	3144	393
FireWire 800	786	98.25
FireWire 400	393	49.13
USB 2.0	480	60
Ultra-320 SCSI	2560	320
Fibre Channel over copper cable	4000	400
Fibre Channel over optic fiber	10520	2000

شکل ۲: نتایج تست PCMark05

نرم افزار PCMark05 دارای ۵ نوع تست بر روی هارد دیسک است که در مجموع یک امتیاز به هارد مزبور می‌دهد. در جدول ۶ جزئیات این تست‌ها به همراه نتایج آنها ذکر شده است.

جدول ۶: جزئیات تست PCMark05

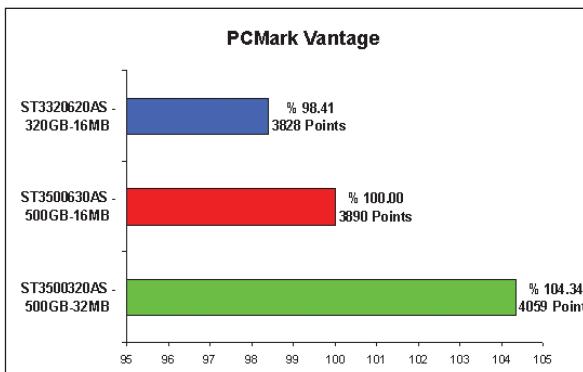
Model	PCMark05 Total	XP Startup (MB/s)	Application Loading (MB/s)	General Usage (MB/s)	Virus Scan (MB/s)	File Write (MB/s)
500GB-32MB	6667	9	7	6.3	141.1	96.6
500GB-16MB	6115	8.9	6.8	5.8	131.9	75.5
320GB-16MB	5080	9	7.2	5.9	104	34.9

نکته جالب جدول ۶ در بخش File Write است که تقاضت نتایج کاملاً مشهود است و با فر بیشتر هارد 500GB-32MB نقش بسزای خود را در عملیات نوشتن فایل‌ها به رخ می‌کشد. ضمناً چگالی پایین‌تر هارد 320GB-16MB هم تاثیر منفی خود را در عملیات نوشتن فایل نسبت به هارد مرجع نشان می‌دهد.

تست PCMark Vantage

از این نرم افزار مشهور هم در محیط ویندوز ویستا استفاده و باز مثل تست اول، تنظیمات را فقط برای تست هارد فعل کردیم. همانطور که در شکل ۳ نشان داده شده، در محیط ویندوز ویستا نتایج به هم نزدیک‌تر شده است. هارد 500GB-32MB فقط ۴% بیشتر از هارد مرجع بهتر بوده و هارد 320GB-16MB هم فقط حدود ۱۶% با افت راندمان روبرو بوده است.

شکل ۳: نتایج تست PCMark Vantage

ما از این نحوه تست دو هدف عمده را دنبال می‌کنیم:

۱- آیا برای دو هارد کاملاً یکسان، افزایش بافر موجب بهبود راندمان می‌شود؟ برای پاسخ به این سوال از مقایسه هارد ۵۰۰ گیگابایت با بافر ۳۲ مگابایت نسبت به هارد مرجع استفاده کردیم.

۲- آیا برای دو هارد کاملاً یکسان، افزایش ظرفیت موجب بهبود راندمان می‌شود؟ برای پاسخ به این سوال هم از مقایسه هارد ۳۲۰ گیگابایت با بافر ۱۶ مگابایت نسبت به هارد مرجع استفاده کردیم.

شرایط تست

تمامی تست‌ها بر روی سیستم استاندارد تست لبراتوار ماهنامه انجام شد. مشخصات این سیستم در جدول ۴ ذکر گردیده است.

جدول ۴: مشخصات سیستم تست

مشخصات سیستم تست	
CPU	Core2Duo E8200 2.66GHz
Motherboard	GIGABYTE GA-EX38-DS4
VGA	Biostar Geforce 8600GTS 512MB DDR3
HDD	Western Digital WD3200AAJS 320GB
Power Supply	Green GP580B 580w
RAM	Corsair TWIN2X2048-6400C4 DHX (2x1GB)
Monitor	LCD 20" Wide Samsung 2032BW
CPU Fan	Tuniq Tower 120

لازم به ذکر است که همانگونه در جدول ۴ مشخص است. ما از یک هارد مدل Western Digital به عنوان هارد اصلی سیستم استفاده کردیم و ۳ هارد مورد تست را به عنوان هارد دوم مورد آزمایش قرار دادیم. لیست نرم افزارهای مورد استفاده در تست و سیستم عامل‌های مورد استفاده نیز در جدول ۵ مشخص شده است.

جدول ۵: نرم افزارهای مورد استفاده برای تست

Windows XP Pro SP3	Windows Vista Ultimate
PCMark05 Professional	PCMark Vantage Professional
HD Tack 3.0.4.0	
HD Tune 3.10	

قبل از شروع تست، برای تسریع توضیحات از یک قرارداد استفاده می‌کنیم و آن عبارتست از اینکه هارد را به صورت ترکیب ظرفیت و بافرشان نامگذاری می‌کنیم، مثلاً هارد "500GB-32MB" به معنی هارد دیسک با ظرفیت ۵۰۰ گیگابایت و بافر ۳۲ مگابایت خواهد بود و نیز هارد "500GB-16MB" به عنوان هارد مرجع شناخته خواهد شد.

تست PCMark05

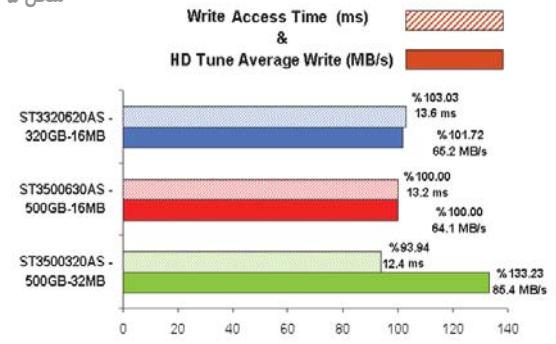
این نرم افزار را طوری تنظیم کردیم که فقط هارد دیسک را مورد ارزیابی قرار دهد.

همانگونه که در شکل ۲ مشخص است، هارد هم ظرفیت ولی با بافر بیشتر نسبت به هارد مرجع، دارای ۹% راندمان بالاتر می‌باشد و هارد با ظرفیت پایین‌تر ولی با بافر هم اندازه نسبت به هارد مرجع دارای ۱۷% راندمان پایین‌تر است.

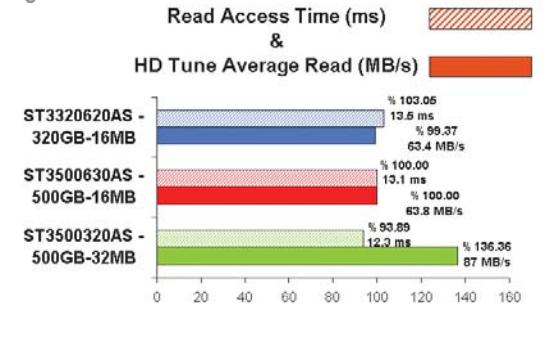
جدول ۷: جزئیات تست PCMark Vantage

Model	PCMark Vantage	Windows Defender (MB/s)	Gaming (MB/s)	importing pictures to Windows Photo Gallery (MB/s)	Vista startup (MB/s)	video editing using Windows Movie Maker (MB/s)	Windows Media Center (MB/s)	adding music to Media Player (MB/s)	Application loading (MB/s)
500GB-32MB	4059	20.212	14.365	47.64	15.81	32.044	67.506	8.335	4.143
500GB-16MB	3890	21.671	12.838	40.432	16.228	28.311	77.614	7.561	3.839
320GB-16MB	3828	20.362	12.478	40.303	15.698	28.689	68.83	7.9	4.076

شکل ۵

شکل ۶

با بافر کوچکتر می‌باشد، چنانکه %۲۶ در خواندن و %۳۳ در نوشتن نسبت به هارد مرتع بeter عمل می‌کند و این به آن معنی است که هارد با بافر 32MB بیش از %۳۰ راندمان بالاتری نسبت به همان هارد با بافر 16MB دارد که تفاوت معنی داری است.

در ادامه برای روشن شدن بیشتر موضوع، عملیات خواندن و نوشتن را با فایل‌هایی با اندازه‌های متفاوت (8MB, 16MB, 32MB, 512MB) تست کردیم (شکل‌های ۷ تا ۱۰).

دلیل انتخاب این اندازه‌ها هم بین صورت است که فایل‌های کوچکتر می‌توانند در بافر ذخیره شوند و در واقع با تست خواندن و نوشتن آنها، هارد تست می‌شود و فایل‌های بزرگتر هم که در بافر جا نمی‌شوند، موجب تست خود هارد و سرعت دسترسی آن می‌شوند.

(البته فقط نتایج دو نمونه از فایل‌ها در اینجا آورده شده است و برای دیدن کلیه نتایج می‌توانید به سایت لایبراتوار ماهنامه به آدرس www.CNReview.ir مراجعه کنید).

نمودارها به خوبی بیانگر نقش بافر می‌باشند. هارد با بافر بزرگتر هم در فایل‌های کوچک و هم در فایل‌های بزرگ، عملکرد بهتری نسبت به هاردهای با بافر کوچکتر دارد. توضیح آنکه این چهار نمودار، هر کدام عملیات خواندن یا نوشتن یک فایل نمونه را در بلاک‌هایی از هارد با اندازه‌های متفاوت (از 0.5KB تا 8MB) انجام می‌دهند.

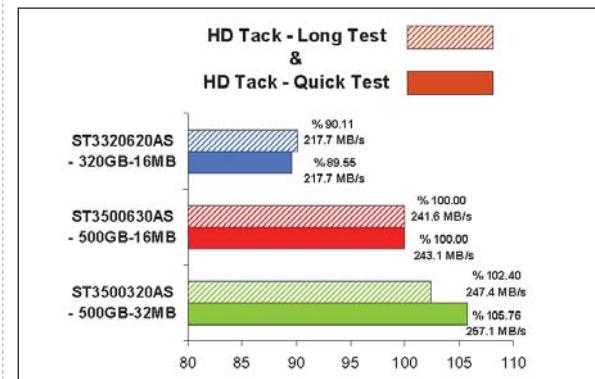
نرم افزار PCMark Vantage هم دارای ۸ نوع تست بر روی هارد دیسک می‌باشد که در مجموع یک امتیاز به هارد مزبور میدهد. در جدول ۷ جزئیات این تست‌ها به همراه نتایج آنها ذکر شده است.

همانگونه که از جدول ۷ پیداست، نتایج اکثر تست‌ها بسیار به هم نزدیک می‌باشند و تنها در تست انتقال تصاویر به گالری عکس ویندوز ویستا، بافر بزرگتر، قدرت نمایی می‌کند.

تست نرم افزار HD Tack

این نرم افزار معتبر هم در تست هارد بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد. یکی از نتایج جالبی که با آن بدست می‌آید، حداکثر سرعت خواندن اطلاعات توسط هارد می‌باشد که این پارامتر به "Burst Speed" معروف است. البته بدیهی است که این سرعت لحظه‌ای بوده و فقط در مدت زمان کوتاهی به آن می‌رسیم.

شکل ۶: نتایج تست نرم افزار HD Tack

این تست (شکل ۶) به خوبی نشان می‌دهد که برای رسیدن به حداکثر نرخ میزان خواندن اطلاعات از روی هارد دیسک، باید در درجه اول به چگالی هارد توجه کرد و نه به بافر آن. کما اینکه هاردهای با چگالی بیشتر (500GB) بالاتری دارند و البته در شرایط برابر، بافر هم بی‌تأثیر نیست.

تست نرم افزار HD Tune

کمتر کسی است که سراغ نرم افزارهای تست هارد دیسک رفته و به این نرم افزار برخورده باشد. نرم افزاری بسیار معتبر که بسیاری از سایت‌های معروف، نتایج آن را مبنای تست‌های خود قرار داده اند.

ما نیز چندین تست جالب با آن انجام دادیم که نتایجش را به صورت نمودار در شکل‌های ۵ و ۶ نمایش می‌دهیم.

همانطور که از نمودارها پیداست، هارد با بافر بزرگتر یعنی 500GB-32MB دارای متوسط سرعت خواندن و نوشتن به مراتب بالاتری نسبت به هاردهای

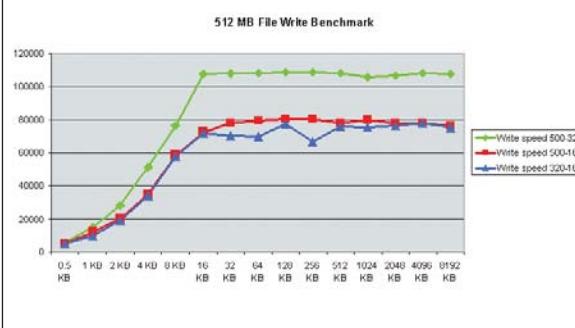
۹

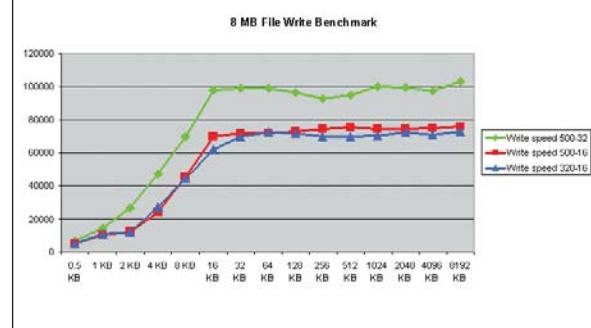
۷

شكل .١

شكل ٨

واما نكته مبهم ! ✓

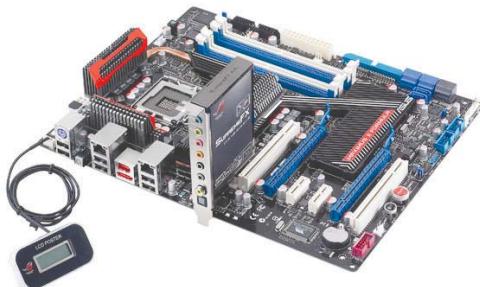
با اینکه مسلم است که هارد 500GB-32MB بسیار بهتر از هارد 500GB-16MB است و اختلاف قیمت آنها هم بسیار ناچیز است (تقریباً هم قیمت می‌باشند). چه دلیلی می‌تواند وجود داشته باشد که باز هم هاردهای 500GB-16MB تولید شوند؟ و از آن عجیب‌تر آنکه با داشتن مطالب بالا،

■ چه دلیلی دارد که کاربری اقدام به خرید اینگونه هارد دیسک‌ها نماید؟

✓ هر چه بافر بیشتر، عملکرد هارد بهتر!

کلیه تست‌ها نشان دادند که بین دو هارد هم ظرفیت (البته با فناوری یکسان) آنکه بافر بزرگتری دارد، قطعاً بهتر است.

✓ بین هاردهایی که دارای فناوری یکسانی هستند و اندازه بافرشان هم برابر است، هاردی را انتخاب کنید که ظرفیت بالاتری دارد، چرا که او لا جم بیشتری را در اختیار شما می‌گذارد و ثانیاً به دلیل چگالی بالاتر، نرخ انتقال بالاتری، را به ادمغان می‌آورد.

تکنولوژی اختصاصی اسوس Supreme FX X-Fi

کمپانی اسوس سری جدید مادربردهای خود به نام ASUS ROG Maximus II Formula را در پاسخ به نیازهای روزافزون علاقمندان بازی‌های کامپیوترا ارائه کرد. این سری از مادربردهای اسوس با مجهز شدن به چیپ اینتل P45 و امکان پشتیبانی از حافظه DDRII، عملکردی مناسب را در هنگام اجرای بازی‌های کامپیوترا برای کاربران به ارمغان می‌آورد. کسب نشان و تاییدیه ROG توسط یک مادربرد بیانگر آن است که یک بازیکن حرفه‌ای بازی‌های کامپیوترا با استفاده از این مادربرد بتواند بیشترین بهره‌وری را از آن داشته باشد. از این رو مادربرد ROG Maximus II Formula قادر است تا همه راه کارت صدای جدید SupremeFX X-Fi به رای گیرهای صدایی با کیفیت و سه بعدی از نوع SURROUND را فراهم آورد. این

کارت صدا مجذب به کدک صوتی ADI 2000B، برنامه کریتیو X-Fi، CMSS3D و تکنولوژی‌های شفاف کننده صدا می‌باشد و می‌تواند جلوه‌های صوتی EAX را به منظور تولید صدایی سه بعدی با کیفیت Surround فراهم آورد. یکی دیگر از امکانات این مادربرورد CPU Level Up است. با استفاده از این تکنولوژی گیمیرها قادر خواهند بود تا بر راحتی و بر اساس نوع نیازشان، کارایی CPU را افزایش دهند. برای این منظور کافیست تا کاربر تنها مدل CPU خود را از یک لیست تعیینه شده در BIOS انتخاب نمایند. سپس سیستم بقیه کارها را بصورت خودکار انجام خواهد داد و می‌تواند سرعت پردازش را با توجه به نیاز گیمر تنظیم نماید. طراحی پاور این سری از مادربرورد اسوس پیشرفته ترین نوع آن یعنی نسل آتی چند فازه می‌باشد که قادر است تا قابلیت‌های انجام اورکلکینگ را به نحو چشمگیری افزایش دهد. این طراحی ۱۶ فاز پاور برای CPU، ۲ فاز برای حافظه و ۳ فاز را برای چیپ شمالي در بر می‌گیرد و می‌تواند با فاهم آد، دن، گزنه انتخاب، ولتاچ اضافه دد BIOS ب اد، کار اد، این افایش، دهد.

در این طراحی ضریب اطمینان سیستم به طرز چشمگیری افزایش یافته و میزان بازدهی توان نیز با استفاده از امکان مدیریت مصرف انرژی تا میزان ۹۶ درصد رسیده است که بیانگر حداقل انرژی تلف شده و حرارت تولیدی می‌باشد.